

Alternativni metod finansiranja startapa **SAFT UGOVOR**

Autori:
advokat Vladimir Rajković
i Dušan Romčević

SADRŽAJ

1. Kako u stvari funkcioniše SAFT ugovor?	1.
2. Prednosti korišćenja SAFT ugovora za finansiranje startapa	2.
3. Digitalna imovina koja se izdaje i Tokenomics	3.
4. Postupak zaključenja SAFT ugovora	6.
5. Obaveze investitora	9.
6. Dodela tokena investitorima	11.
7. Zašto je bitan beli papir, i da li je neophodan?	13.
8. Korišćenje SPV-ja u inostranstvu za izdavanje tokena	15.
9. Primeri SAFT ugovora	17.
10. Dodatni komentari	19.

1 KAKO U STVARI FUNKCIONIŠE SAFT UGOVOR?

SAFT (Simple Agreement for Future Tokens) ugovori se zaključuju između startapa koji namerava da izda digitalnu imovinu i investitora. Konkretno, investitor će odmah po zaključenju SAFT-a investirati određena finansijska sredstva u startap, a kada startap kasnije izda digitalnu imovinu on će određenu količinu te digitalne imovine preneti investitoru.

SAFT može da se odnosi na razne vrste digitalne imovine, a pošto u Srbiji postoji izuzetno povoljan pravni režim za izdavanje investicionih tokena (npr. tokena koji liče na obveznice) SAFT ugovore mogu da koriste kako startapi sa kripto projektima, tako i startapi koji digitalnu imovinu izdaju samo da bi prikupili sredstva za razvoj.

U zamenu za to što su ranim investiranjem preuzeli dodatan rizik, SAFT investitori će skoro uvek dobiti popust u odnosu na cenu koju će za digitalnu imovinu kasnije platiti drugi investitori - što je često bitan motiv za ulaganje kroz SAFT.

2

PREDNOSTI KORIŠĆENJA SAFT UGOVORA ZA FINANSIRANJE STARTAPA

Prirodni korisnici SAFT ugovora su startapi koji i inače nameravaju da izdaju digitalnu imovinu. Naime, vrednost koju ti startapi stvaraju će biti oslikana u vrednosti digitalne imovine koju izdaju, pa je i razumno što investitori žele da u zamenu za svoju investiciju dobiju baš tu digitalnu imovinu.

Sa druge strane, kada su u pitanju startapi koji se po svojoj prirodi ne bave kriptom, najčešće se porede SAFT i SAFE¹ ugovori, pa se onda traži koji je u konkretnoj situaciji bolji. U našem slučaju, budući da srpski pravni okvir nije najpovoljniji za zaključivanje SAFE ugovora u njihovoj klasičnoj formi,² i budući da imamo izuzetno pogodan režim za izdavanje investicionih tokena, jasno je da SAFT odnosi prevagu.

Ne treba zanemariti ni da investitori vole da ulažu kroz SAFT jer im to omogućava lak exit – naime, budući da je digitalna imovina jedan od najlikvidnijih oblika imovine, investitori mogu da urade potpuni ili delimični exit (odnosno da prodaju svoju investiciju) praktično kad god hoće, i to bez trošenja energije na traženje kupca. Sa druge strane, exit kod SAFE ugovora je najčešće vezan sa prodajom celog startapa, odnosno investor uglavnom može da proda svoju investiciju tek kad osnivači budu prodavali startap – što znači da SAFT daje značajno veću fleksibilnost.

¹ SAFE ugovor je alat za investiranje kod kojeg investitor ulaže novčana sredstva u startap u ranoj fazi razvoja, a kasnije u zamenu za svoju investiciju sa popustom dobija udeo (odnosno udele) u startapu.

² SAFE ugovori su zasnovani na izdavanju dodatnih udela, odnosno share-ova, što DOO-ovi u Srbiji jednostavno ne mogu da rade. Iako postoje određeni pravni mehanizmi da se ova zabrana zaobiđe, svi takvi mehanizmi su komplikovani i zahtevaju vreme, tako da nisu pogodni za startape u ranoj fazi razvoja.

3 DIGITALNA IMOVINA KOJA SE IZDAJE I TOKENOMICS

Postoje razne vrste **digitalne imovine** - neke služe za prenos vrednosti, neke predstavljaju tokenizovanu imovinu (npr. tokenizovano zlato), dok NFT-ovi imaju umetničku vrednost. Pre nego što ponudi investitorima zaključenje SAFT ugovora, startap mora da osmisli kako će tačno izgledati i funkcionisati digitalna imovina koju namerava da izda.

Izraz tokenomics označava taj opis karakteristika samih tokena i njihovu vezu sa projektom, i pre svega zavisi od toga da li se radi o investicionim ili utility tokenima.³

Investicioni tokeni. Investicione tokene može da izda bilo koji startap - uopšte nije neophodno da se radi o startapu koji posluje u oblasti digitalne imovine. Konkretno, oni najčešće daju pravo na udeo u profitu startapa, npr. startap može da se obaveže da svakom imaoocu tokena isplaćuje 0.1% prihoda od prodaje.

³ Napominjemo da je podela na investicione i utility tokene fluidna.

Investicioni tokeni često podsećaju na prenosive hartije od vrednosti (akcije, obveznice, i dr.) te startapi u razvijenim državama generalno izbegavaju da ih izdaju, jer se plaše primene strogih pravila koja uređuju tržište kapitala - u Srbiji bi to bio Zakon o tržištu kapitala.

Ipak, srpski Zakon o digitalnoj imovini je isključio primenu Zakona o tržištu kapitala kada se izdaju digitalni tokeni u vrednosti do tri miliona evra tokom godinu dana, što je za startap najčešće i više nego dovoljno.⁴

Tako povoljan pravni režim za izdavanje investicionih tokena bi čak mogao da privuče strane startapere da biznis otpočnu

u Srbiji, budući da im otvara mogućnost da na vrlo povoljan način prikupe sredstva.

Utility tokeni. Njih najčešće izdaju startapi koji posluju u oblasti digitalne imovine, i to su u stvari **tokeni koji se koriste u vezi sa uslugama startapa**. Primera radi, startap koji razvija platformu za trgovinu NFT-ovima može da predvidi da će posetioци te platforme koji poseduju / koriste utility tokene imati popust kada trguju na platformi. Budući da se odnose na korišćenje usluga startapa, odnosno da imaju neku konkretnu funkciju u vezi sa projektom koji startap sprovodi, njihove karakteristike su uvek specifične i napravljene tako da odgovaraju tom konkretnom projektu.

Izuzetno, **utility tokene mogu da izdaju i startapi čije poslovanje nije vezano za digitalnu imovinu, ali čiji projekat može na neki način da iskoristi utility tokene** - npr. imaoци tih tokena mogu imati prioritet prilikom isporuke robe koju startap namerava da proizvede.

⁴ Dodatni uslovi su da ti tokeni ne predstavljaju akcije i da nisu zamenljivi za akcije, što je praktično uvek ispunjeno

Sve što se odnosi na karakteristike tokena spada u tzv. **“tokenomics”**. Prilikom pripreme ponude investitorima, startap treba da odluči o sledećim pitanjima, odnosno da bude spreman da sa investitorima podeli sledeće informacije:

- naziv i skraćeni naziv (engl. ticker) tokena;
- informaciju o ukupnom broju tokena, kao i opis promenjivosti broja tokena (da li će se izdavati novi tokeni, da li će se u nekom trenutku poništavati postojeći...);
- na kom blokčejnu će tokeni biti izdati;
- opis načina na koji se tokeni koriste - da li daju pravo na udeo u profitu startapa, da li mogu da se koriste na nekoj platformi koju će startap da kreira, i sl;
- da li će imalac tokena imati neka dodatna prava - npr. neki tokeni omogućavaju imalocima da učestvuju u donošenju odluka izdavaoca (često samo savetodavno);
- druge elemente u zavisnosti od karakteristika samog projekta.

4 POSTUPAK ZAKLJUČENJA SAFT UGOVORA

Pronalaženje investitora. Postoje razni načini na koje startapi pronalaze investitore (lična poznanstva, grupe poslovnih anđela, etc.), i svi su primenjivi i na investitore koji ulažu kroz SAFT ugovor.

Ono što je specifično za SAFT investitore jeste da postoji jedan dodatan krug - investitori iz kripto sveta, koji su specifični po tome da svoju imovinu pretežno drže u digitalnoj imovini i da su mnogo više raspoloženi da u projekat ulože digitalnu imovinu i da kasnije dobiju digitalnu imovinu nazad, nego da ulažu FIAT novac⁵.

Budući da je startapu praktično svejedno da li će investiciju dobiti u kriptu ili FIAT-u (posebno sada kada u Srbiji postoje dve licencirane kripto-menjačnice - Crypto12 i ECD) on i treba da cilja takve investitore.

KYC investitora. Iako bi mnogi investitori rado odabrali opciju da budu anonimni - pre svega investitori koji izvorno dolaze iz kripto sveta - **anonimno investiranje kroz SAFT jednostavno nije moguće.** Neophodno je da se od investitora pribavi dokaz o identitetu, što će za fizičko lice biti kopija pasoša ili lične karte, a za pravno lice izvod iz odgovarajućeg registra privrednih društava (u Srbiji je to APR).

⁵ U skladu sa jezikom koji se upotrebljava u kriptu zajednici, tradicionalne valute (dinar, evro, dolar, etc.) u ovom Vodiču nazivamo FIAT valute.

Naime, iako obaveza identifikacije (tzv. **KYC - know your client**) nije zakonom propisana za startape koji zaključuju SAFT ugovore, praksa je da se se identifikacija ipak sprovodi. Ukoliko bi startup preskočio ovu obavezu mogao bi da dođe pod lupu regulatora - pre svega Narodne banke Srbije - što bi moglo da mu drastično oteža poslovanje.

Sa druge strane, ukoliko bi investitor zaista imao neke nezakonite namere - recimo da opere novac - startup bi mogao da ima čitav niz dodatnih problema. Takođe, nisu ni investitori iz svih država jednaki - postoje države za koje postoji veći stepen rizika i čije investitore jednostavno ne treba prihvatiti. Za neke države je lako utvrditi da su

problematične, pa će malo startapa prihvatiti investitore sa FATF-ove crne liste (Severna Koreja, Iran i Mijanmar).

Sa druge strane **posebnu pažnju treba obratiti kada su u pitanju investitori iz SAD - u stvari, osim u izuzetnim slučajevima, uopšte ih ne treba ni prihvatati**. Naime, američki regulatori (pre svega SEC) su izuzetno strogi kada je u pitanju bilo koji oblik prodaje tokena američkim državljanima, te je moguće da startup ni kriv ni dužan završi pod lupom SEC-a, pri čemu nije isključena ni krivična odgovornost osnivača.

Izuzetno, ukoliko postoje jaki razlozi da se ipak prihvati investitor iz SAD - recimo da je spreman da investira značajna sredstva - postoje načini da se startup osigura od potencijalnih problema, npr. tako što bi utvrdio da taj konkretan investitor ima status "**kvalifikovanog investitora**" po američkom pravu. U tom slučaju je najbolja opcija da se pre prihvatanja takvog investitora zatraži savet advokata ili odgovarajućeg konsultanta.

Pregovori o pojedinostima SAFT-a. Pregovori oko većine odredaba SAFT ugovora odgovaraju klasičnim pregovorima između investitora i startapa - neophodno je da se postigne dogovor o tome koliko sredstava ulaže investitor, u kojoj valuti (FIAT ili kripto), a sa druge strane treba da se postigne dogovor o tome koju količinu tokena će dobiti investitor, i po kojoj dinamici.

Takođe, za razliku od popularnog SAFE ugovora, **SAFT ugovori se među sobom često drastično razlikuju.** Npr, uobičajeno je se uključiti odredbe koje bliže opisuju konkretan projekat i da se obaveze vežu za dinamiku tog projekta.

U tom smislu, iako u praksi to najčešće nije slučaj, može doći do detaljnih pregovora između startapa i investitora i stoga obimnijih SAFT ugovora. **Ukoliko bi investitor insistirao na odredbama koje nisu uobičajene i koje pregovarači iz startapa ne mogu da razumeju, preporučljivo je da se obrate advokatu.**

Potpisivanje ugovora. SAFT ugovor se potpisuje kao i svaki drugi ugovor - ne postoji posebna propisana forma. Ukoliko je investitor rezident Srbije najčešće će se direktor startapa i investitor naći i ručno potpisati ugovor, a ukoliko se radi o stranom investitoru potpis će biti ili elektronski, ili će se ugovori potpisati ručno, skenirati, i potom poslati elektronskom poštom⁶.

Iako to zvuči dosta jasno, ipak napominjemo da **ugovor nije zaključen sve dok nije i zaista potpisan** - i da se ponekad dešava da investitori odustanu od investicije neposredno pred potpisivanje (npr. investitori iz kripto sveta ponekad odustaju zbog naglog pada cena kriptovaluta).

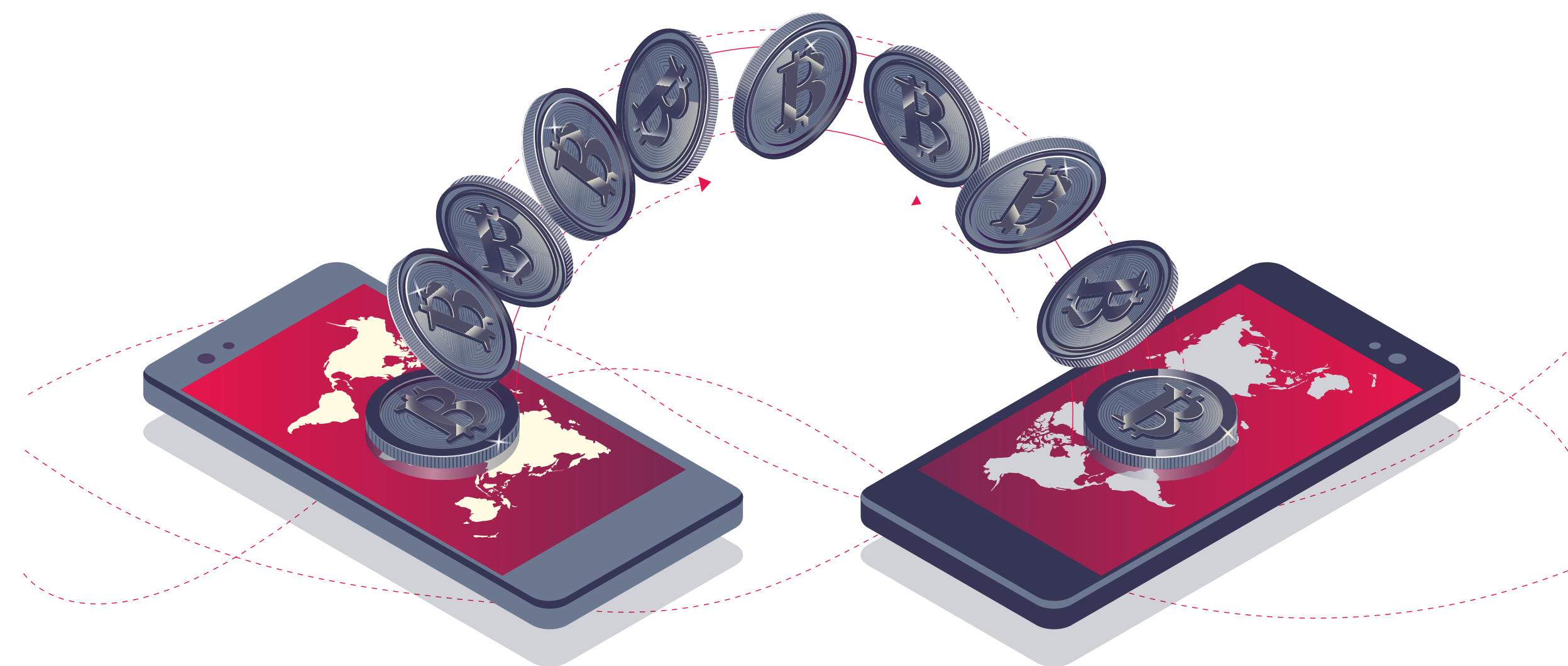
⁶ Radi potpune pravne sigurnosti, savetujemo da elektronska kopija bude praćena i ručno potpisanim primercima imajući u vidu da platforme za elektronsko potpisivanje još uvek nisu univerzalno prihvaćene u Srbiji, kao i da regulatori mogu zahtevati "fizičke kopije" ugovora.

5. OBAVEZE INVESTITORA

Osnovna obaveza investitora je da prenese finansijska sredstva startapu, najčešće odmah po zaključenju SAFT ugovora. Naime, SAFT ugovori se i zaključuju u početnim fazama razvoja startapa, odnosno onda kad mu je finansiranje i najpotrebnije, te bilo kakvo odlaganje finansiranja i ne bi imalo ekonomskog smisla.

Iz ugla startapa, rizik da investitor neće ispuniti ugovor je relativno nizak - naime, pošto je uobičajeno da se uplata sredstava vrši odmah po zaključenju ugovora, retko se dešava da investitor potpiše SAFT, pa da već za nekoliko dana reši da prekrši ugovor koji je potpisao.

Finansijska sredstva koja ulaže investitor mogu biti u obliku FIAT novca ili u obliku druge digitalne imovine. U praksi, kada

investitori ulažu drugu digitalnu imovinu najčešće se radi o **stablecoinima**, a izuzetno o native tokenu blockchain-a na kom će startup izdati svoje tokene (npr. ETH, SOL, i dr.).

Treba voditi računa o tome koja sredstva mogu startapu da prenesu investitori rezidenti, a koja investitori nerezidenti. Za početak, svaki investitor može startapu da prenese digitalnu imovinu - budući da ta vrsta prenosa digitalne imovine nije ograničena nijednim propisom.

Plaćanja FIAT novcem su strogo regulisana u Srbiji, te rezidenti startapu mogu da prenesu samo dinare. Kada su u pitanju nerezidenti, oni mogu da investiraju dinare ili strane valute, s tim da strani FIAT novac mogu da ulože samo onda kad je za predmetne tokene već odobren beli papir (o belom papiru možete videti više u odeljku 7 ovog Vodiča).

Budući da je priroda SAFT ugovora da se zaključuje značajno pre izdavanja tokena, retko će se desiti da je u trenutku zaključenja ugovora beli papir već odobren. Iz tog razloga, kada su u pitanju investitori iz inostranstva, od njih treba uvek tražiti da investiraju digitalnu imovinu.

Postoje naravno i drugi načini na koje investitor može da pomogne ciljevima startapa osim prostog ulaganja sredstava, na primer da poveže startap sa potencijalnim klijentima, da ima savetodavnu ulogu, i slično. Ipak, iako je uobičajeno da investitori hoće svoje znanje i kontakte da stave na raspolaganje startapu, taj oblik pomoći nije predmet SAFT ugovora. Ovo praktično znači da će startap biti obavezan da investitoru isporuči tokene čak iako je ta pomoć izostala (isti je slučaj i kod SAFE ugovora).

6. DODELA TOKENA INVESTITORIMA

Po prirodi stvari, investitori tokene ne dobijaju prilikom investiranja, već nakon protoka određenog vremena, kada tokeni budu izdati. U suprotnom se ne bi radilo o SAFT-u, već o prostom ugovoru o prodaji tokena.

Neophodno je da se unapred utvrdi dinamika prenosa tokena investorima (tzv. vesting), i ta dinamika je obavezno sastavni deo SAFT ugovora. **Planovi vestinga** najčešće uključuju sledeće elemente:

- **Dan na koji će dodela tokena otpočeti**, koji može da bude određen (npr. 4. april 2025. godine), ili odrediv - nedelju dana od lansiranja platforme koju razvija startap i

- **Dinamiku raspodele tokena** - primera radi, može se predvideti da će investitori dobijati po jednu desetinu kupljenih tokena svakog prvog u mesecu tokom sledećih deset meseci.

Strukturiranje dinamike zavisi od više faktora i razlikuje se od projekta do projekta - ne postoji jedan recept koji može da se primeni na sve startape. Zbog te raznolikosti nismo u mogućnosti da pružimo detaljne savete o strukturiranju vestinga, ali možemo da skrenemo pažnju na nekoliko faktora koje treba uzeti u obzir.

Prvo pitanje na koje treba dati odgovor jeste - da li se očekuje da će se tokenima značajno trgovati na sekundarnom tržištu? Ukoliko se očekuje takvo trgovanje, onda je bitno da se obezbedi da investitori ne dobiju tokene odjednom, pa da mogu da ih posle odjednom i prodaju na tržištu i time obore cenu.

Budući da su planovi vestinga uglavnom javni, ukoliko bi kasniji investitori znali da će SAFT investitori tokene dobiti na recimo 20. april, oni će jednostavno sačekati da taj dan prođe pa će tek onda kupovati - drugim rečima, to bi odbilo kasnije investitore i smanjilo tražnju za tokenima.

Sa druge strane, praksa je pokazala da postepena dodela tokena ranim investorima kasnije ima manji uticaj na cenu / tražnju, te se iz tog razloga projekti načešće opredeljuju za postepenu raspodelu tokena.

Drugi bitan faktor jeste prilagođavanje vestinga načinu upotrebe tokena. Primera radi, ukoliko se izdaje investicioni

token koji daje pravo na periodične isplate, jednostavno nema potrebe da se dodela tokena odlaže - takvi tokeni su slični obveznicama, i najčešće se svi prenose investorima odjednom.

Sa druge strane, ukoliko token daje pravo na neku robu ili uslugu, a startap ima ograničenu mogućnost da tu robu isporuči ili da tu uslugu pruži, onda će se to odraziti i na dinamiku dodele tokena - biće dodeljivani u onom ritmu u kom će predmetna prava moći da budu ostvarena.

Naravno, u obzir treba uzeti i želje investitora. Dešava se da rani investitori insistiraju na kraćim vestinzima, i ukoliko su startapu neophodne njihove investicije može se desiti da startap pristane da im tokene dodeli u kratkom vremenskom periodu - bez obzira na to što će takav vesting imati negativan uticaj na kasniju cenu tokena.

7

ZAŠTO JE BITAN BELI PAPIR, I DA LI JE NEOPHODAN?

Beli papir je dokument koji obuhvata informacije o startapu koji izdaje digitalnu imovinu, kao i o digitalnoj imovini koja se izdaje. Može biti manje ili više detaljan, u zavisnosti od složenosti samog projekta. U osnovi, treba da obuhvati opis startapa, opis projekta i sve informacije vezane za tokenomics (videti poglavlje 3 ovog Vodiča).

Budući da se SAFT ugovori zaključuju u početnim fazama projekata, retko će beli papir biti finaliziran pre zaključenja SAFT-a - mada bi već tada bilo dobro da postoji neki nacrt belog papira, kako bi investitori znali šta je to u šta ulažu.

Ipak, iako ne mora da izradi beli papir pre zaključenja SAFT-a, startup mora da računa sa tim da će verovatno morati da ga izradi pre lansiranja tokena, a da će u nekim slučajevima

morati da za njega zatraži i odobrenje Komisije za hartije od vrednosti i/ili Narodne banke Srbije.

Naime, srpski Zakon o digitalnoj imovini dozvoljava izdavanje digitalne imovine sa i bez odobrenog belog papira, ali poslovanje s digitalnom imovinom za koju nije odobren beli papir ograničava u dva pravca:

- Prodaja takve digitalne imovine ne sme da se oglašava - a za dalje prikupljanje sredstava oglašavanje može da bude jako bitno;
- Stranci mogu u stranim FIAT valutama da plaćaju za digitalnu imovinu samo ako je za tu digitalnu imovinu odobren beli papir.

Izuzetno, ukoliko je ispunjen neki od zakonom predviđenih uslova može se oglašavati i digitalna imovina za koju nije odobren beli papir, ali su ti uslovi tako postavljeni da će oglašavanje izdavanja digitalne imovine koja ih ispuni najčešće biti bespredmetno.⁷ Dakle, ukoliko startup u kasnijoj fazi namerava da u javnosti vodi kampanju za prikupljanje sredstava, moraće da pribavi odobrenje za beli papir.

Startapi SAFT investitore najčešće pronalaze preko ličnih kontakata ili preko grupa poslovnih anđela, tako da tu u praksi ne dolazi do oglašavanja. Ipak, ukoliko bi neki startup hteo da oglašava svoju potragu za SAFT investitorima savetovali bismo mu da pre toga zatraži savet advokata - kako ne bi došao u situaciju da regulatori procene da se radi o nedozvoljenom oglašavanju inicijalne ponude digitalne imovine za koju nije odobren beli papir.

⁷ Mora biti ispunjen jedan od sledećih uslova: (i) inicijalna ponuda je upućena manjem broju od 20 fizičkih i/ili pravnih lica, (ii) ukupan broj digitalnih tokena koji se izdaju nije veći od 20, (iii) inicijalna ponuda je upućena kupcima/investitorima koji kupuju/ulažu u digitalnu imovinu u vrednosti od najmanje 50.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije na dan kupovine/ulaganja, po kupcu/investitoru ili (iv) ukupna vrednost digitalne imovine koju tokom perioda od 12 meseci izdaje jedan izdavalac je manja od 100.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije.

8 KORIŠĆENJE SPV-JA U INOSTRANSTVU ZA IZDAVANJE TOKENA

Kada je u pitanju izdavanje investicionih tokena, startapi će teško naći jurisdikciju koja će im odgovarati više od Republike Srbije. Naime, zakon o digitalnoj imovini je uspostavio jedan vrlo povoljan pravni okvir za investicione tokene, te skoro nikad neće biti potrebe da se razmišlja o izdavanju tih tokena u inostranstvu.

Sa druge strane, srpski trgovci ne smeju da prihvataju digitalnu imovinu od fizičkih lica u svom poslovanju,⁸ a poenta mnogih utility tokena je baš u tome da se njima kupuju roba i usluge, najčešće putem platforme koju taj startup razvija.

Budući da su takve platforme u Srbiji praktično zabranjene, startapi moraju da pronađu druge jurisdikcije iz koje će moći da lansiraju platforme, i u kojima će te platforme moći da funkcionišu na nameravani način.

⁸ Iako razmena digitalne imovine za druga imovinska prava nije zabranjena, pa je tako moguće razmeniti određenu količinu digitalne imovine za laptop ili telefon, takva razmena se ne smatra plaćanjem i nije dozvoljena trgovcima koji posluju sa fizičkim licima, što automatski onemogućava da se mnogi projekti sprovedu u Srbiji, odnosno da se mnogi utility tokeni upotrebe u Srbiji.

Naime, razmena digitalne imovine za robu / uslugu u stvari predstavlja ugovor o razmeni a ne ugovor o prodaji, i ima pravni tretman poput razmene npr. jabuka za robu i usluge, a ne plaćanja novcem za robu i usluge. Iako su ugovori o razmeni generalno dozvoljeni, trgovci na malo ne smeju da ih zaključuju sa potrošačima, u smislu da ne možete da odete u supermarket i da predložite prodavcu da umesto novca prihvati domaći sir. Isto pravo važi i za digitalnu imovinu, pa tako trgovac na malo može da je prihvati samo preko pružaoca usluga koji ima dozvolu za posredovanje u takvom načinu plaćanja (za sada nije izdata nijedna takva dozvola).

Iz navedenog razloga je organizovanje digitalne platforme na kojoj bi se plaćalo utility tokenima u Srbiji pravno problematično, te savetujemo da se, pre nego što se započne sa takvim projektom, pribavi odgovarajuća pravna analiza (a u graničnim slučajevima i zvanično mišljenje regulatora).

U tom slučaju će se startup često opredeliti da iz te druge jurisdikcije i izda utility tokene, a da u Srbiji sprovodi istraživanje i razvoj, kao i da mu većina zaposlenih bude u Srbiji.

Tada će SAFT ugovor koji se zaključuje sa investitorom sadržati odredbe prema kojima će investitor sredstva preneti srpskom startapu, a prema kojima će strani entitet biti obavezan da u budućnosti prenese odgovarajuću količinu tokena investitoru (u skladu sa planom vestinga).

9 PRIMERI SAFT UGOVORA

Po uzoru na poznate vodiče za SAFE ugovore (recimo da je u tom pogledu Y Combinator odradio odličan posao), mi ovom vodiču prilažemo nekoliko template SAFT ugovora.

U odnosu na SAFE, SAFT ugovori se generalno među sobom više razlikuju - razlog za to je što se SAFE odnosi samo na udele (koji su uvek isti), a što se SAFT ugovori odnose na digitalnu imovinu - a nje ima raznih vrsta.

Zbog toga ne možemo da savetujemo da se bilo koji od priloženih template-a koristi bez razmatranja karakteristika konkretnog projekta, već samo da se oni koriste kao vodič u izradi SAFT-a. Naravno, ukoliko i startap i investitor smatraju da im neki od priloženih SAFT ugovora u potpunosti odgovara, oni mogu i samo da ga popune i potpišu.

Priloženi template-i se među sobom ne razlikuju previše (što je slučaj i sa Y Combinatorovim primerima SAFE ugovora), ali ipak imaju bitne razlike te smo stoga i odlučili da napravimo više primera ugovora, a ne samo jedan.

Ključne razlike se odnose na vrste tokena (investicioni ili utility tokeni) i na prirodu investitora - koji može biti fizičko ili pravno lice.

U slučaju značajnih nedoumica vezanih za ugovore, savetujemo startape da se obrate svojim pravnim savetnicima, posebno imajući u vidu da se radi o ugovorima koji su u Srbiji (na žalost) još uvek neuobičajeni.

PREUZMITE PRIMERE SAFT UGOVORA

1. UGOVOR O KUPOVINI BUDUĆIH TOKENA (SAFT)

[Verzija ugovora po srpskom pravu, investitor je fizičko lice]

UGOVOR O KUPOVINI BUDUĆIH TOKENA
(SAFT) možeš preuzeti **OVDE**.

2. UGOVOR O KUPOVINI BUDUĆIH TOKENA (SAFT)

[Verzija ugovora po srpskom pravu, Investitor je fizičko lice,
Token izdaje Nosilac razvoja ili sa njim povezano lice]

UGOVOR O KUPOVINI BUDUĆIH TOKENA
(SAFT) možeš preuzeti **OVDE**.

3. UGOVOR O KUPOVINI BUDUĆIH TOKENA (SAFT)

[Verzija ugovora po srpskom pravu, Investitor je pravno lice]

UGOVOR O KUPOVINI BUDUĆIH TOKENA
(SAFT) možeš preuzeti **OVDE**.

1.1. SIMPLE AGREEMENT FOR FUTURE TOKENS (SAFT)

[This Agreement is governed by Serbian law, English version,
Investor is private person]

SIMPLE AGREEMENT FOR FUTURE TOKENS
(SAFT) can be downloaded **HERE**.

2.2. SIMPLE AGREEMENT FOR FUTURE TOKENS (SAFT)

[This Agreement is governed by Serbian law, English version,
Investor is private person, and Token is issued by the Company or its affiliate]

SIMPLE AGREEMENT FOR FUTURE TOKENS
(SAFT) can be downloaded **HERE**.

3.3. SIMPLE AGREEMENT FOR FUTURE TOKENS (SAFT)

[This Agreement is governed by Serbian law, English version,
Investor is a limited liability company]

SIMPLE AGREEMENT FOR FUTURE TOKENS
(SAFT) can be downloaded **HERE**.

10. DODATNI KOMENTARI

Napominjemo da je, iako se SAFT ugovori na globalnom nivou uveliko zaključuju već duži niz godina, njihova primena u Srbiji do sad bila ograničena, te da ne postoji razvijena praksa kada je u pitanju zaključivanje SAFT ugovora, kao i da ne postoje zvanični ni nezvanični stavovi regulatora o ovim ugovorima.

Iz tog razloga, iako je razumno očekivati da će regulatori podržati investiranje kroz SAFT ugovore (država načelno podržava razvoj startapa, a Zakon o digitalnoj imovini je specijalno naklonjen finansiranju startapa), ne može se u potpunosti predvideti reakcija regulatora ukoliko zaista i dođe do masovnog zaključivanja SAFT ugovora.

